

Maaninkavaaran perspektiivi

Kirjoitin jo aiemmin keväällä, että nykyään yksi mielenkiintoisimmista urheilulukemisista on Juoksijan artikkelisarja "Miksi juoksen", jossa eri alojen ihmiset kertovat kuntoilustaan. Tuoreimmassa numerossa romaanikirjailija Miika Nousiainen kertoo pikajuoksuharrastuksestaan HKV:n riveissä. 37-vuotias kirjailija ei ole mikään maailmanluokan ikämieslahjakkuus (200 metriä viime kesänä 24,8), mutta mies tuntuu nauttivan harjoittelemisesta ja kilpailemisesta. Juuri tämä seikka on mielestäni urheilemisen ydinasia. Nousiainen on tullut tunnetuksi vuonna 2007 julkaistusta esikoisteoksestaan "Vadelmavenepakolainen", jossa Mikko Virtanen-niminen suomalaismies haluaa epätoivoisesti ruotsalaiseksi. Hieman vähemmälle huomiolle jäi pari vuotta sitten julkaistu "Maaninkavaara", joka on kestävyysurheilun tulkintana varsinainen helmi.

Maaninkavaara kertoo Martti Huttusesta, jonka fanaattisena tavoitteena on Suomen kestävyysjuoksumaineen palauttaminen. Suuren tavoitteensa välineeksi Huttunen saa tyttärensä sen jälkeen, kun perheen lupaava juoksijapoika on kadonnut mystisesti. Kaikkiaan kirja on hulvaton matka lajifanaatikon sielunmaisemaan, joka on urheilusta monesti enemmän kuin tuttu.

Urheilun maailmahan on täynnä pörröjä kylähulluja, jotka omistautuvat lajilleen lähes uskonnollisella hurmoksella. Yksinäistä uhrautumista vaativa kestävyysjuoksu on tietenkin esimerkki parhaasta päästä, ja suomalaisista kansallislajeista hiihto on samaa henkistä kaliiberia.

Luin Maaninkavaaran lähes yhteen menoon viime joulun tienoilla. Täytyy myöntää, että olen harvoin naureskellut ja hymyillyt yhtä paljon kirjallisuuden parissa. Kuvaukset urheiluun liittyvästä kiihkoilusta ja menneestä kestävyysjuoksun V-linjan ihannoinnista ovat harvinaisen osuvia. Päähenkilö Huttusen jutut kuulostavat todella tutuilta omasta nuoruudestani, sillä olenhan itsekin aikoinaan katsonut videoita Montrealin 5000 metrin viimeisen kierroksen noin sata kertaa ja herkistynyt joka kerta Anssi Kukkosen äänen murtuessa loppusuoralla.

Kaiken ironian keskellä Maaninkavaara on myös osuva kuvaus aikojen muutoksesta. Suomalainen urheilun kenttä ei ole enää sama kuin 1970-1980-luvuilla. Yhteiskunta, aika ja nuorten ihanteet ovat muuttuneet. Menneitä päiviä ei saa takaisin, mikä on pelkästään hyvä asia. Urheilun pitää muuttua maailman mukana. Joskus aikoinaan olisin varmaankin pitänyt Maaninkavaaraa lähinnä pyhäinhäväistyksenä, mutta nykyään teos on mielestäni parhaimpia urheiluun liittyviä kirjoja mitä olen lukenut.

Kilpaurheilun parissa todellakin tapaa erikoisia persoonallisuuksia, mikä lienee loppujen lopuksi koko touhun arvokkain anti. Urheilun parissa tapaa myös harvinaisen paljon tosikkoja. Tietenkin kilpaurheilu on vakava asia, mutta itselle nauramisen taito on yleensä hyvän itsetunnon merkki ainakin aikuisemmalla iällä. Kokemus antaa perspektiiviä, vaikka en sitä itsekään nuorempana uskonut.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 4.9.2011